

Grozovitost Evropejcev, pohlep po dobičku (večinoma so bili izseljenci le zlata željni pustolovci) ter njih slabe navade so bile le ovira za pokristjanjenje Indijancev. Radi tega so zahtevali misijonarji, njim na čelu plemeni dominikanec Jernej Las Casas, po zneje škof v Chiapi v Meksiki (umrl 1566) duševno osvovitev novo odkritega sveta, predvsem pa s travo poraščene ravnine kot indijanske naselbine, katerih ne sme prestopiti nobeden Evropejec — takozvane redukcije. Sedemkrat se je podal Casas radi ljubljenih Indijancev na Špansko, dokler ni dosegel leta 1542 z zakonom potrjene ukinitve suženjstva. Počasi so privolile evropske države tudi v redukcije, katere so izpeljali jezuiti z vso odločnostjo in ki so bile pozneje, ko so zacvetele v krščanstvu, vzrok, da so pregnali jezuite iz redukcij.

Pokristjanjenje južne Amerike je napredovalo stalno, a le počasi med ne popisno težavnim delom, napor in požrtvovalnostjo misijonarjev.

V srednji Ameriki

so nastopali skraja frančiškani in dominikanci. Ta dva reda sta spreobrnila tudi otočje Velikih Antilov. L. 1511 je bila ustanovljena škofija St. Domingo (Sv. Dominik), sedaj glavno mesto na otoku Haiti. Po otočju Malih Antilov so misijonarili jezuiti ter kapucini. Po srednji Ameriki, na trdni zemlji, so razširjali krščansko vero dominikanci in minoriti, pozneje tudi avguštinci. Ustanovljenih je bilo veliko ženskih samostanov, celo novi redi, mnogo dobrodelnih zavodov ter šol, celo eno vseučilišče (Meksiko). Leta 1530 je postala Meksika škofija in leta 1546 nadškofija. Konec 18. stoletja je bil celo polotok Kalifornija pokristjanjen.

★

Po koroških plebiscitnih slavnostih.

(Dopis s Koroškega.)

Koroške plebiscitne slavnosti so minule.

Priznati je treba: Nemci so se potrudili, da čim slovesnejše proslave desetletnico plebiscita. Oziroma se zdaj nazaj in oglejmo si nekatere momente proslave desetletnice plebiscita.

Ponovno so Nemci te dni na Koroškem ugotovili, da so dosegli plebiscit samo s tem, da so začeli boj z orožjem za Koroško. Če bi bili torej Jugoslovani Koroško nemudoma po polomu leta 1918 zasedli, podobno kakor Maribor, bi do glasovanja sploh ne bilo prišlo, in Slovenska Koroška bi bila — naša! Tako je rekel 10. oktobra pri počastitvi spomina v bojih za Koroško padlih bojevnikov na pokopališču v Trniviši (Annabichl) polkovnik Premitzer: »Nikdar bi ne bili zgolj papirnati protesti pripravili do spoznanja tedanjih močitev, ki so odločevali usodo Evrope. Samo s tem, da je malo, pa hrabro koroško ljudstvo pokazalo resno voljo in jo zapečatilo s svojo krvjo, da si hoče svojo usodo samo odločevati, samo s

tem je bila pripravljena pot do uspešnega ljudskega glasovanja.«

In v svojem 39. celovškem sobotnem pismu je zapisal prof. A. L. v »Kärntner Tagblattu« z dne 12. oktobra: »Z neskončno težavo je dosegla naša dežela pravico glasovanja. Zahvaliti se imamo za to onim, ki so začeli boj. — Maribor in Ptuj bi mogoče mogla tudi še nam (Nemcem) pripadati, če bi bili Štajerci tudi tako storili kakor so Korošci.«

V resnici, prav zelo je verjetno, da bi bili v Parizu tudi za Spodnje Štajersko, vsaj za Dravsko dolino, določili glasovanje, če bi se bili ondi na enak način razvili boji, kakor so se na Koroškem. In boji bi se bili gotovo začeli, če bi ne bil general Majster na en mah Maribora zasedel. Neprecenljive vrednosti je, če se v velikih, odločilnih trenutkih pojavi hraber, energičen mož, ki brez odloga stori, kar je treba storiti, in reši položaj.

Drug pomenljiv moment pri koroških slavnostih je bil ta, da so Nemci zdaj odkrito izpovedali, kako je razumeli njihova gesla, ki so jih ob plebiscitu tolikrat ponavljali, namreč gesla: »Kärnten den Kärntnern« in »Kärnten frei und ungeteilt« (Koroško Korošcem, Koroška svobodna in nedeljena). V soboto dne 11. oktobra zvečer je imel na Novem trgu v Celovcu plebiscitni govornik dr. Hans Steinacher slavnostni govor, v katerem je ponovno povdarjal: nemško svobodo Koroške (Einheit und Deutsche Freiheit Kärntens). Ta »nemška svoboda Koroške« ne pomeni nič drugega, kakor popolno nemško oblast v deželi obenem z možnostjo in pravico, da morejo Slovence po mili volji zatirati. Pred desetimi leti so govorili samo o svobodi Koroške, danes odkrito povejo, da so mislili svobodo samo za sebe. Ta »nemška svoboda Koroške« za Slovence torej ne pomeni nič drugega nego nemški bič in tujski jarem. In »Koroško Korošcem« je Nemcem pomenilo samo: »Koroško Nemcem«. Dr. Steinacher je odkrito govoril »von unserem geliebten deutschen Kärntnerland« (o »naši ljubi nemški koroški deželi«).

Zanimivo pri teh slavnostih je bilo tudi to, da so Nemci primerjali prihod jugoslovanskih čet na Koroško l. 1918 in 1919 z vpadi divjih Turkov v naše dežele. Tako je pisal »Kärntner Tagblatt« z dne 10. oktobra 1930: »Podoben kakor Slovani 1918 in 1919 so udri v srednjem veku enkrat Turki v našo deželo.« Po nemških mislih smo torej imeli Slovenci ravno toliko pravice do Koroške kot nekoč divji Turki! Le kdo je neki dal Nemcem vso in izključno pravico do Koroške? Kdo jim je dal po polomu leta 1918, ko je bila Koroška brez gospodarja, vso in izključno pravico nad slovenskim ozemljem na Koroškem? Da si in so si Nemci to pravico v resnici lastili, priča tudi pesmica v slavnostni številki »Kärnt. Tagblatt«, kjer stoji: »Hockt auch am Tore der slawische Ruf, — niémals sollang deine Lieder erklingen, — wird sich ein Feind deutsche Scholle erringen (cela Koroška je torej: nemška gruda) — Kärnten, du bleibst, wie der

Samo 43 Din

pristna švicarska anker remontoar nikel ura!

Samo 45 Din

fina in dobro idoča budilka!

Samo 130 Din

krasna kuhinjska stenska ura 1004/9 Razpošilja

Trgovski dom Stermecki
Celje št. 24.

Kar ne ugaja, se zamenja ali pa povrne denar
Pišite takoj po novi, veliki, ilustrirani cenik z več tisoči slikami, katerega dobite zastonj!

Herrgott dich schuf! — Pesnik torej hoče reči, da je Bog sam postavil koroške meje. Bog je ustvaril ravnine, vode in gore, ni pa postavljaj političnih meja.

★

NOVICE

Duhovniške spremembe. Kaplan Josip Rutar, doslej v Ptuj, pride za drugega kaplana v Hoče; Ignacij Grobljar za mestnega vikarja v Ptuj; M. Čepin iz Hoč za kaplana k Št. Vidu na Planini.

Požar v usnjarni na Pobrežju pri Mariboru. Dne 15. oktobra je izbruhnil na Pobrežju pri Mariboru požar v Kohnsteinovi tovarni za usnje. Gasilcem se je posrečilo omejitev ognja. Rešili so skladišče, tovarniško poslopje pa je pogorelo. Zgorel je del strojev, barve in znaša škoda nad 1 milijon dinarjev.

Vlomilska tolpa razkrinkana in pod ključem. Mariborski policiji se je posrečilo, da je razkrinkala družbo uzmovičev, ki so ogrožali že dalje časa Maribor. Trije tički so že pod ključem, četrtega še iščejo. Z mladimi vlomilci je odromalo vse, kar jim je prišlo pod roko. Dne 6. novembra 1924 je bilo smrtno ponesrečenemu trgovcu Vrhuncu v Mariboru pri belem dnevu ukradenih z aktovko vred 10.000 Din. Tatvina je ostala nepojasnjena in šele sedaj je pripovedoval eden od aretiranih, da je neki Fang od zgoraj omenjene družbe vlomilec pri Vrhuncu. Izpovedi teh tičkov bodo spravile marsikaj na dan.

Kaznjene pobegnili iz bolnice. Jožef Pajman je bil obsojen radi tatvine na 18 mesecev ječe in razven tega še na triletni naknadni pridržek v zaporu. Da bi utekel na svobodo, je požrl 25 cm dolgo in 7 mm debelo žico. Prepekljali so ga iz mariborskih zaporov v bolnico, kjer so mu odstranili žico, a je dne 14. oktobra zjutraj pobegnil iz bolnice na svobodo. Samomorilni poskus je izvršil z nakano, da bi utekel iz zaporov, kamor ga je zopet pripekljala roka pravice.

Obsodba ubijalca dijak. Poljski čuvaj iz Krčevine pri Mariboru, ki je u-

bil s palico v vinogradu nad Racerdvo rom dne 23. septembra t. l. tretješolca Stanka Bezjaka, Rudolf Pečenik, je bil obsojen na 3 leta težke ječe in na petletno izgubo častnih pravic.

Žrtev požara. V Stanetincu pri Sv. Antonu v Slov. gor. je izbruhnil požar zadnje dni v čni izmed viničarskih hišic in se je bliskovito razširil zaradi močnega vetra. Predno so domačini opazili nevarnost, je že bilo vse v objemih plamenov. Trem družinam je pogorelo vse. Na gašenje ni bilo misliti radi pomanjkanja vode. Žrtev požara je postal viničarski sin, katerega je zalotil ogenj spečega na podstrešju. Potegnili so ga izpod ruševin že čisto zoglenelega.

Sreča v nesreči. Vsled zadnjega deževja je preplavila ceste in okolico Dravinja krog Poljčan. Dne 14. oktobra je zavezil lep osebni avto pri Luščki vasi, ker je bila cesta preplavljena, v vodo, ki je zanašala avtomobil vedno bolj k hrumečemu potoku Ličnica. Zgodila bi se bila največja nesreča, da niso pribrzeli na pomoč poljčanski gasilci s svojim avtobusom. V nevarnem položaju na avtomobilu so bili trije gospodje iz Celovca, ki so hoteli v Rogatec, a so se odpeljali po rešitvi iz opasne zagate nazaj proti Konjicam.

Vlom. Na Stanovskem pri Poljčanah je bilo te dni vlomljeno pri posestniku Ivanu Trunklju. Vlomilec je odnesel izkupiček za telico 2000 dinarjev in obleko.

Najdeni cekini. V četrtek dne 16. oktobra so zadeli delavci v Krškem ob Savi pri odstranitvi stare ledenice na vrtu baronice Lazzarini na lonec, v katerem je bilo shranjenih 180 cekinov, ki tehtajo 74 dkg.

Roparski umor. V petek dne 17. oktobra ob pol 7. uri zvečer so udrili trije mladi in boljše oblečeni tolovaji v sobo blagajnika Gvozdena Panteliča v Ljubljani. Oddali so na blagajnika tri smrtonosne strele, ki so povzročili celi alarm in roparji niso imeli časa, da bi se bili polastili vsebine blagajne, v kateri so bili stotisočaki. V splošnem tekanju ter zmedu se je napadalcem posrečil pobeg.

Velikanska špijonaža v Rumuniji. V Rumuniji so odkrili na široko razpredeno vohunstvo. Zaprli so dne 18. oktobra samo v Bukarešti 77 oseb, v drugih mestih pa 56. Vohuni so bili v službi sovjetske Rusije.

Čuden dež. V majhni vasi v bližini bolgarskega glavnega mesta Sofije je vladalo pred kratkem veliko razburjenje. Nad selom je zadijavalo silovito neurje. Naenkrat so začele deževati prepelice. V kratkem času so nabrali prebivalci 100.000 komadov prepelice. Prepelice je zagrabil vihar in jih treščil ob zemljo.

Eksekutor. Da obisk eksekutorja ni dobrodošel, je resnica, da bi pa bil v zvezi s smrtnimi posledicami, se tudi ne zgodi vsak dan. Te dni se je pripetil tak slučaj v Berlinu. Sodni eksekutor je imel iztirjati od zakonskega para prav znatne svote. Zakonca, ki sta bila po poklicu celi dan iz stanovanja, sta pustila doma 9letno hčerki-

co, ki se je bila baš vrnila iz šole. Ko otrok eksekutorju na ponovno trkanje ni odprl, je ta poklical ključavničarja, ki je poskušal ulomiti. Otrok je bil uverjen, da so na delu vlomilci, je odprl okno na dvorišče, zaklical na pomoč in se pognal v smrtnem strahu iz prvega nadstropja v globočino. Deklica je obležala s težkimi poškodbami na s kamenjem potlakanem dvorišču in je izdahnila kmalu za tem v bolnici.

Najbolj moderna šola za rudarje. V Berlin-Charlottenburgu so dogotovili premogovnik, ki bo služil kot šola za rudarje. Premogovnik je opremljen z najmodernejšimi napravami, ki pridejo v poštev pri rudarski stroki.

Prejemki angleškega ministrskega predsednika. Iz Londona javljajo, da je dobila posebna komisija nalog, naj raziskuje, če bi bilo mogoče znižati ministrske plače. Glede prejemkov ministrskega predsednika Macdonalda je ugotovila komisija presnetljivo dejstvo. Dognali so, da se plača angleškega ministrskega predsednika, ki znaša 5 tisoč funtov na leto, ne more znižati, ampak se bo zvišala na 7000 funtov, ker ne prejema predsednik nobenih dodatkov za sprejemanje ter pogostitev političnih dostojanstvenikov in porabi z lahkoto 7000 funtov na leto. Komisija je zaslišala sedajnega ministrskega predsednika in tudi druge. Macdonald je izpovedal, če bi zapustil predsedniško stolico in bi ne imel nobenega drugega zaslužka, bi moral — pribežati v sirotišnico, ker nima premoženja in nobenih drugih dohodkov. Lloyd George je rekel, da je 7000 funtov za predsednika prej premalo nego preveč, ker je že po podedovanju navedi prisiljen, da sprejema in daje pojedine, kar stane težke svote. Baldwin je podal izjavo, da se zahteva od ministrskega predsednika v materialnem oziru toliko, da mož brez premoženja sploh ne more postati predsednik angleške vlade.

Boljševiki so ustrelili 17 pravoslavnih duhovnikov. V zadnjih dneh septembra je bilo ustreljenih v Leningradu 17 pravoslavnih duhovnikov, ki so že bili dalje časa v ječah sovjetske tajne policije. Rodbine ustreljenih so zvedele čisto slučajno izvršitev smrtne kazni. Svečeniki so bili obtoženi, ker so se branili, da bi bili zapustili prostovoljno svoje župnije.

Nova kakor dijamant trda kovina. Pred kratkem so odkrili v Ameriki kovinasto zmes, ki se imenuje po izumitelju, Firth Sterling Steel Company, »Firtit«. Nova snov se ne more imenovati kovina, ampak je zmes, ki se da primerjati jeklu. Njegova posebna lastnost je izredna trdost, katero prekaša edinole dijamant. Firtita stane ena tona 100.000 dolarjev. Iznajdba je radi tega tako draga, ker traja pridobivanje 60 ur in gre 40% za sestavo potrebnega materiala v nič. Novo kovino bodo uporabljali predvsem za izdelavo najbolj finega orodja.

Pet v Paradiž. V francoskem zdravilišču Royat je otvoril podjeten gostilničar restavracijo visoko na hribu, odkoder je bil lep razgled po celi dolini.

Restavraciji je dal ime »paradiž«. Velikokrat se je dogajalo, da so prihajali hribolazci k mežnarju mesteca in ga vprašali, kod gre pot proti »paradižu«. Mož je odgovarjal postrežljivo na vsa mnogobrojna vprašanja. Slednjič mu je le pošla potrpežljivost in je nabil na cerkvene stopnice tablo z napisom. Nekega popoldne se je zbralo veliko ljudi pred cerkvijo in slednjič je prišel tudi duhovnik, da bi se prepričal, kaj se je prav za prav zgodilo. Zagledal je desko, ki je visela na cerkvenem zidu. Nahrulil je cerkovnika: »Mož, mar ste li znoreli! Takoj odstranite ta plakat!« Bilo je že prepozno. Celo mesto je znalo za vsebino mežnarjevega svarilnega napisa, ki se je glasil: »Tukaj se ne dajejo pojasnila glede poti v paradiž.«

Čudne odkritje. Nemški raziskovalec Hoefler se je podal januarja l. 1929 v spremstvu na dveh avtomobilih v divjine osrednje Afrike, da bi streljal zveri in razkrival še neodkrite zanimivosti. Drdranje avtomobilov je plašilo zverjad, da se je skrivala pred lovci. Ko je družba nekoč stopila iz avtomobilov in se podala po pustinji, je zapazila, da se je zbralo krog vozov krdelo levov, ki so se posebno zanimali za posode, v katerih je bilo shranjeno olje za mazanje. Živalim se je posrečilo, da so odprle nekatere posode in izpile z največjim apetitom olje. Posledica te oljnate pojedine je bila, da je nekaj levov poginilo.

Na avtomobilu iz Kapstadta v najbolj južni Afriki v Egipt. Dve mladi dami iz južne Afrike: Belcher in Budget, sta prevozili ozemlje črncev od Kapstadta do Kaire. Cela vožnja je trajala 5½ meseca in je šla 9 tednov neprestano skozi pragozd.

Lobanja zamorskega sultana. Točka 246 verzajlske mirovne pogodbe vsebuje čudno določbo. Nemčija se zavezuje v tem paragrafu, da bo izročila Angliji lobanjo zamorskega sultana Makaua. Zadeva ima to le predzgodovino: Pred 100 leti je vladal v osrednji Afriki sultan Makaua, ki je užival pri domačinih največji ugled. Zamorska plemena Togo pokrajin verujejo še danes, da bi jih zamogla povzdigniti do moči ter slave edinole posest lobanje sultana Makaua. Nesreča je hotela, da se je lobanja zgubila. Da bi našuntali črne proti vladi Nemcev, so raznesli Angleži med svetovno vojno med domačini Togo pokrajine vest, da so odnesli Nemci lobanjo v Berlin in jo razstavili v tamošnjem muzeju. Med mirovnimi pogajanjmi v Verzajllu se je javilo odposlanstvo črncev pri angleškem zunanjem ministru in zahtevalo, da Nemce prisili, da bodo vrnilili lobanjo. Tozadevno točko so res urinili v mirovno pogodbo. Zamorci so čakali dolgo na izpolnitev zahteve. Po letih so zopet spomnili angleško zunanje ministrstvo na svojo zadevo. Zgodilo se je baš tedaj, ko se je razgovarjal angleški zunanji minister Chamberlain z že pokojnim nemškim zunanjim ministrom Stresemannom v Ženevi. Nemškemu državniku se namreč niti sanjalo ni o lobanji sultana Makaua. Chamberlain se je smejal in je rekel:

»No, eno lobanjo boste že našli kje v berlinskem muzeju.« Nato so prejeli nemški znanstveniki nalog, poiskati lobanjo Makaue v berlinskih muzejih. Tri lobanje so odposlali iz Berlina v London, kjer so se odločili za lobanjo štev. 2 in jo odposlali v Afriko.

Zvoneča nogometna žoga. Usmiljeni angleški športniki so se trudili zadnja leta, da bi omogočili najbolj razširjeni šport nogometa tudi med slepci. Dolgo so se trudili, kako bi rešili uganko, da bi žoge ne bilo samo videti, ampak jo tudi slišati. Angleškemu narodnemu zavodu za slepce se je posrečilo, da je izdelal žogo, ki odgovarja zaželenim zahtevam. V nogometno žogo so spravili celo vrsto zvončkov, ki zazvonijo, ko pade žoga na tla in se lahko zapodijo za njo tudi slepi.

Šestleten možakar. Šolske oblasti v Toledu v Zedinjenih državah si ubijajo glavo, kam naj spravijo šestletnega dečka Kehr, ki so ga starši pripeljali v šolo. Ta deček ni namreč po svoji zunanosti nikak deček več, marveč pravi mož. Ima brke, redno se brije, govori z globokim glasom in se sploh obnaša kot odrasel mož. Pri tem pa je visok samo tri čevlje in 5 palcev. Dalje kadit cigare in ima razum razvit, kakor odrasel človek.

Grozdje naj segnijo, da se doseže večja cena. »Amerikanski Slovenec« piše: »Koliko tisočev je danes lačnih otrok, ki hodijo po cesti mimo stojnic, s katerih se jim smešlja nasproti sočno grozdje, katerega bi se z užitkom poslužili, ako bi imeli sredstva, da bi si ga nabavili. Dočim pa ti ubožci ne zmorejo grozdja niti za najpotrebnejšo prehrano, je istočasno tam v Kaliforniji določeno, da bode 300.000 ton grozdja segnilo na trtjah. Tako so sklenili pridelovalci sami, in sicer zato, da bodo lahko ostali pridelek prodali za višjo ceno. Zvezni poljedelski oblasti je bil ta sklep predložen in tudi ona ga je odobrila in sicer z razlogom, da bi se pri grozdju napravila izguba, če bi se ves pridelek dal na trg. Tak je torej položaj. Na eni strani lačno prebivalstvo, na drugi strani pa uničevanje zemeljskih produktov. Kaj je bolj vnebovpijosega, kakor to! In ako gremo zlu do korenine, najdemo, da je tega položaja prohibicija — prepoved prodaje alkoholnih pijač — edini krivec. Ako bi bilo dovoljeno, izdelovati lahka vina in jih prodajati, bi se lahko ves preveč uporabil v ta namen in bi ga ne bilo treba uničevati. Poleg tega bi se omejilo pitje močnega žganja in strupenega fuzla. Mastna korita bi izgubili tisoči in tisoči prohibicijskih nastavljenec. In ti gospodje vladajo deželo; treba bo temeljitega čiščenja, predno bodo prišle razmere v red.

Solze so strupene. Angleški učenjak Fleming je ugotovil, da so solze strupene. Seveda niso strupene tako, da bi se izplačalo solze zbirati za zastrupljenje raznih sovražnikov, tekmecev ali tašč, temveč so solze strup samo le za one male organizme, za bakterije, ki razdevajo človeško telo. Kakšne solze je učenjak nabral, tega ne pove; on pove le, da je solzno tekočino poln

na neko kulturo bakterij in že po preteku ene minute se je pokazal učinek na kulturi. Kamor je namreč prodrla solzna tekočina, tam so poginile vse bakterije, kakor da bi jih uničil strupen plin. Strup v solzah je za bacile tako hud, da ga lahko 40.000krat razredčimo, pa še vedno učinkuje na bacile. Kakšne so te solze, ali od moških ali od žensk, tega učenjak tudi ni povedal. Pa bi vendar bilo zanimivo, to izvedeti.

Četrto največje mesto na svetu je Šanghaj na Kitajskem, ki šteje sedaj 2.927.858 prebivalcev. Pred Šanghajem še pridejo: London, Newyork in Berlin, med tem ko sta Paris in Čikago glede števila prebivalstva s Šanghajem enaka.

Opozorilo, da prodaja radi prezidave zimsko blago za lastno in vse drugo za znižano ceno Anton Macun, Maribor, Gosposka ulica 10. 1266

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravnik za želodec izpričuje, da se izkaže vporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Gospa, ne sodite po trenutnem učinku. — Navidezen uspeh ne pomeni nič, tudi pri pranju ne. Pravilno se pere samo z milom in to osobito s pravim terpentinovim milom Gabela.

Nov vozni red

veljaven od 5. oktobra 1930, obsega tudi zimski vozni red avtobusnih prog. — Cena 2 Din (po pošti 2.50 Din, denar poslati naprej). — Trgovci popust. — Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Hlastanje po rekordih.

Pred nekaj dnevi se je proslavil nek Zagrebčan s svetovnim rekordom na ta način, da je igral 100 ur neprestano na hrvaškem narodnem inštrumentu: tamburici. Mladenič, ki je postal deležen te rekordne slave, je po poklicu brivec, ki že igrajo od nekdanje godbe važno ter veliko ulogo. Najnovejša rekordna godba je bila spremljana in nadzorovana od množice radovednežev in ko je bila zmagovito končana, je bilo to dejstvo veliko bolj globoko občuteno nego zadnja največja nesreča angleškega zrakoplova R 101 na Francoskem, ki se je zgodila baš med stournim brundanjem po tamburici.

Hlastanje za rekordi je nekaj značilnega za današnjo dobo. Iz športnih bojov je prešel lov za rekordi kmašu na tehniko, kar je zelo hvalevredno. Šport je kljub temu, da polagajo v naših časih nanj preveč vrednosti, ven-

Krasne kodre

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodral s Hela-Kodralom. Tudi najtepsi bu-bikopf se polepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na česu in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas

bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. — Dr. Nic. Kemeny, Košice H., poštni predal 12/228, Čehoslovaško. 1294

dar le nekaj dobrega in rekordi v tehniki so izraz hrepenenja po izpopolnitvi stroja.

Rekordi pa se niso ugnezdili le na koristnih poljih, ampak so daleč prekoračili svoj prvotni delokrog. Rekord ni ples, pri katerih odnašajo ponorele konkurente v omedlevici iz dvoran, so ameriška posebnost. Za klavirskega igralca v barih je nastavljen le oni, ki že ima za seboj najmanj po en rekord. Hrvaškemu junaku na tamburici ne moremo nič očitati. On se lahko po vsej pravici sklicuje na veliko manj duhovite vzglede in celo na to, da je bil dosežen v Ameriki rekord na ta način, da sta dva in za njima še več sedeli po cele dneve neprestano na veji drevesa in drugi so jih opazovali, se jim čudili in jih slavili s tal. Ako človek čita o rekordnem čepenju na drevesu, se mu urine nehote misel, če niso bili ti amerikanski rekordniki o-pi-ji potomci.

Na vsezadnje pa je res že vseeno, s kakim rekordom se kdo proslavi. Kaj nas briga, ako ne zna kedo časa drugače rabiti, kakor da brenka 100 ur neprenehoma po tamburici, ali da čepi po več dni na veji drevesa. Če se je pa oprijelo hlastanje za rekordi že vseh polj, je upravičeno vprašanje, zakaj se še ni rodila nobenemu misel, da bi se bil kedo proslavil z rekordom na ta način, da bi bil 100 ur zapored dober; bil 100 ur darežljiv; da bi imel 100 ur smisel za ljubezen in ne za — sovraštvo; 100 ur o drugih le dobro misliti in govoriti...

O, bila bi še cela vrsta takih res dobrih in obče koristnih rekordov, katere bi bilo mogoče izvajevati in jih doseči tekom 100 ur.

Na vsak način je pa bolj enostavno 100 ur slabo brenkati po tamburici in po opičje sedeti na drevesu in najbrž ta nič vredni rekord tudi več nese v denarnem oziru!

*

Še danes živeči zmaji.

Med vsemi narodi so se ohranile pravljice in predstave o orjaških kuščarjih, ki so živeli pred mnogimi stoletji na naši zemlji in katerim pravimo: zmaji ali lintverji. Še živeče ostanke teh pradačnih zmajev so odkrili pred nedavnim časom na otoku Komodo.

Vzhodno od obeh velikih indijskih otokov Sumatra in Java je otok Komodo, katerega obiskujejo le iskalci